

Innspill til statsbudsjett for 2025

Norges Røde Kors takker for muligheten til å komme med innspill til finanskomiteen til statsbudsjett for 2025. Vi ønsker med innspillet å peke på hvordan Stortinget kan bidra til å opprettholde den internasjonale bistanden og den norske beredskapen.

Den spente internasjonale sikkerhetspolitiske situasjonen har store konsekvenser for verden og for Norge. De menneskelige lidelsene i Midtøsten og Ukraina er enorme. Samtidig må ikke disse konfliktene føre til redusert hjelp til mennesker i andre land som i økende grad er rammet av en kombinasjon av klimaendringer, økte matvarepriser, krise og konflikt. Vi er glade for at det foreslås en økning i den humanitære bistanden, men regjeringens forslag til et reelt kutt i internasjonal bistand og i antallet kvoteflyktninger er feil medisin for en tryggere og mer stabil verden.

Med dagens trend, anslår Røde Kors' internasjonale forbund (IFRC) at innen 2050 vil 200 millioner mennesker ha behov for humanitær hjelp som følge av klimarelaterte katastrofer og de sosioøkonomiske konsekvensene av dette. Det er dobbelt så mange som de 100 millionene som i dag har behov for tilsvarende nødhjelp. Det fins grenser for tilpasning og for humanitær respons. Derfor må vi gjøre raske og dype kutt i klimagassutslippene, i tråd med Paris-avtalens mål. Statsbudsjettet må derfor bidra til at Norge gjør mer for å kutte i klimagassutslippene.

Beredskap

Vi er som samfunn i økende grad nødt til å håndtere flere kriser samtidig¹. Klimaframskrivninger for Norge viser økt sannsynlighet for ekstremvær frem mot 2050².

Når uønskede hendelser, ulykker og katastrofer skjer, kan ikke offentlige instanser dekke alle behov. Spesielt utenfor de store byene. Vi trenger mennesker som kan og vil stille opp, som er trent og har utstyr og er lokalt kjent. Røde Kors er anerkjent gjennom kongelig resolusjon som støtteaktør for norske myndigheter i krigstid og fredstid. Våre 42 000 frivillige over hele landet gjør en stor forskjell for enkeltmennesker og lokalsamfunn gjennom beredskap og bekjempelse av ensomhet og utenforskap. Våre 6000 frivillige hjelpekorpsere er en sentral del av redningstjenesten, og vi har beredskapsavtaler med 250 kommuner og sete i alle fylkesberedskapsråd.

Den frivillige beredskapskapasiteten bør oppskaleres i tråd med økende behov, slik at vi er rustet for å møte fremtidens utfordringer i samarbeid med myndighetene. Vi ber Stortinget, i tillegg til å øke driftstøtten til de frivillige redningsorganisasjonene³, innføre tiltakene beskrevet i det følgende. Tiltakene vil bidra til at vi kan bruke mest mulig av våre ressurser til å oppfylle mandatet vårt om å avdekke, hindre og lindre menneskelig nød og lidelse.

Øke antall kvoteflyktninger og sikre 1% til bistand

Røde Kors ber Stortinget:

- Sikre minimum 1 % av BNI til bistand i statsbudsjettet, slik at en større andel av nødhjelpsappellene til Røde Kors og FN blir dekket
- Ta imot antall kvoteflyktninger i tråd med FNs Høykommissær for flyktninger sine anbefalinger

¹ Røde Kors, *Fremtidens frivillige beredskap*, 2023 (tilgjengelig fra: [Røde Kors Rapport - Fremtidens frivillige beredskap \(rodekors.no\)](https://rodekors.no)).

² [Røde Kors Rapport - Fremtidens frivillige beredskap \(rodekors.no\)](https://rodekors.no).

³ Totalberedskapskommisjonen anbefaler at støtten økes med 80-100 millioner årlig ([NOU 2023: 17 - regjeringen.no](https://noul.no)).

Momskompensasjon for frivilligheten

Kap. 315, post 70

Røde Kors takker for at Stortinget de siste årene har sikret full momskompensasjon til frivilligheten. Momskompensasjon er enormt viktig for alle våre lokale foreninger som har brukt dyrebar tid på dugnadsarbeid for å samle inn nok penger til livreddende utstyr og kjøretøy.

For å sikre forutsigbarhet, er det avgjørende at ordningen regelstyres. Slik ordningen er nå, har frivillige lag og foreninger ingen garanti for å få tilbakebetalt all momsen på redningsutstyret som er blitt brukt. Regelstyring vil gi de frivillige trygghet, og mulighet til å bruke tiden på det som er viktigst: menneskemøter og livreddende beredskap.

Røde Kors ber Stortinget:

- *Vedta regelstyring av momskompensasjonen til frivillige organisasjoner*

Engangsavgift for kjøretøy i den frivillige redningstjenesten

Prop. 1 LS (2024-2025), punkt 10.4.2

En for stor del av Røde Kors sine ressurser går til avgifter til staten – som er oppdragsgiver og har ansvar for en sikker og troverdig redningstjeneste. 400 000 til 600 000 kroner i avgifter er normalt for bilene vi i den frivillige redningstjenesten har behov for. Dette utgjør i de fleste tilfeller omkring 50 prosent av kjøpesummen.

Totalberedskapskommissjonen⁴ anbefaler fritak fra engangsavgift og andre avgifter for den frivillige redningstjenesten, som Norsk folkehjelp, Redningshundene og Røde Kors. Kommisjonen skriver (pkt. 23.7) at «det bør innføres avgiftsfritak knyttet til kjøretøy og materiell som organisasjonene benytter. Da et fritak fra engangsavgiften anses å være realiserbart på kort sikt ... bør arbeidet med et slikt fritak iverksettes raskt».

Røde Kors ber Stortinget:

- *Innføre fritak for engangsavgift for kjøretøy i den frivillige redningstjenesten*

Fradrag for gaver til frivillige organisasjoner

Prop. 1 LS (2024-2025), punkt 1.5

Gaver er en viktig inntektskilde for frivilligheten, og skattefradragssystemet har stor betydning prinsipielt og økonomisk. Det er ikke en tilskuddsordning, men en insentivordning for å oppmuntre skatteyttere til å gi gaver. Et lavt fradrag beløp svekker insentivet til å gi. Regjeringen har foreslått å videreføre det reduserte gavefradragsnivået på 25 000 kroner i 2025. Røde Kors' erfarer at dette særlig treffer mindre bedrifter som ønsker å støtte vårt arbeid.

Røde Kors ber Stortinget:

- *Øke nivået på skattefradragsgrensen tilbake til den gamle grensen på 50.000*

---

⁴ [NOU 2023: 17 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)